

MEMO Jeugdwetvervoer

Aanleiding

Op initiatief van gemeente Weert hebben er enkele overleggen plaatsgevonden over het eventueel wegzetten van de uitvoer Jeugdwetvervoer bij Omnibuzz. Inmiddels hebben ook gemeente Maasgouw en gemeente Echt-Susteren aangegeven ook eventueel hier interesse in te hebben en hebben zij deelgenomen aan het verkennend gezamenlijk overleg op 7 februari met eerdergenoemde gemeente en Omnibuzz.

Gemeente Weert heeft aangegeven indien zij deze opdracht aan Omnibuzz verstrekken dit te willen doen met startdatum 1-8-2024.

Mogelijkheden om jeugdwetvervoer bij Omnibuzz weg te zetten vanaf 1 augustus 2024

Omnibuzz heeft onderzocht wat de mogelijkheden zijn om per 1-8-2024 het jeugdwetvervoer uit te kunnen voeren.

We willen namelijk enerzijds passende afspraken voor dit vervoer kunnen maken met de desbetreffende vervoerder en anderzijds ook de juridische kaders (aanbesteding technisch) juist toepassen.

We hebben binnen de raamovereenkomst Wmo de ruimte om andere vervoersstromen weg te zetten onder de huidige overeenkomst met onze huidige vervoerders. Dit kan per perceel maar tot een bepaald percentage van het totale vervoersvolume per perceel. De speelruimte welke we hebben is te beperkt om hier nog meer jeugdwetvervoer aan toe te voegen. Tevens geldt dat indien wij vervoer aan het Wmo contract toevoegen dit dan ook gebeurt tegen dezelfde condities als het Wmo vervoer. Op basis van een overleg met onze aanbestedingsjurist en het gevraagde vervoersvolume jeugdwetvervoer hebben we geconcludeerd dat het toevoegen van het jeugdwetvervoer aan de huidige raamovereenkomst Wmo niet alleen onmogelijk is maar ook ten eerste wordt afgeraden.

Welke mogelijkheid hebben wij dan wel om het jeugdwetvervoer uit te kunnen voeren?

De Europese aanbestedingsdrempel voor diensten die geldt voor decentrale overheden (waaronder Omnibuzz moet worden geschaard) bedraagt vanaf 1 januari 2024 EUR 221.000,- exclusief BTW. Zelfs indien voor gemeente Weert met betrekking tot het Jeugdwetvervoer van de "spend" in 2020 wordt uitgegaan – het jaar waarin deze het laagste was (EUR 91.700,- exclusief BTW) – wordt het Europese drempelbedrag fors overschreden als Omnibuzz een opdracht in de markt zet met een looptijd (die kan worden opgerekt tot) augustus 2028 (4 jaar). We gaan uit van deze looptijd omdat het van belang is om een langere looptijd te hanteren zodat vervoerders hier ook rekening mee kunnen houden bij het aantrekken van chauffeurs en de inzet van de vervoersmiddelen. Anderzijds omdat we de aanbesteding Leerlingenvervoer op Tendered hebben weggezet met een minimale looptijd t/m juli 2028.

Onze veronderstelling is dus juist dat een dergelijke opdracht alleen door middel van een Europese aanbestedingsprocedure in de markt kan worden gezet.

Het organiseren van een dergelijke aanbesteding is op dit moment niet wenselijk is gelet op (i) de beperkte tijd die nog beschikbaar is tot 1 augustus 2024 (mede gelet op doorlooptijd aanbestedingsprocedure en benodigde implementatietijd vervoerder) en (ii) de wetenschap van Omnibuzz dat in de nabije toekomst naar verwachting meer gemeenten zich tot Omnibuzz zullen wenden met het verzoek zorg te dragen voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer.

Zou Omnibuzz eerst een Europese aanbesteding organiseren om het Jeugdwetvervoer ten behoeve van (uitsluitend) de gemeente Weert in de markt te zetten en later een Europese aanbestedingsprocedure (moeten) organiseren om ook andere gemeenten te bedienen, dan worden zowel Omnibuzz alsook potentiële inschrijvers geconfronteerd met fors hogere transactiekosten dan waarmee zij worden geconfronteerd als Omnibuzz het Jeugdwetvervoer voor alle betrokken gemeenten door middel van één aanbesteding in de markt zet. Ook kan de beperkte tijd die Omnibuzz resteert tot 1 augustus 2024 (start dienstverlening Jeugdwetvervoer gemeente Weert) in de weg staan aan de organisatie van een aanbesteding die zodanig zorgvuldig is voorbereid dat deze meteen als "blauwdruk" dient voor de Europese aanbesteding die Omnibuzz zal moeten organiseren om het Jeugdwetvervoer ook in opdracht van andere gemeenten in te kopen. Optimalisaties en wijzigingen die Omnibuzz in het kader van die laatste aanbesteding doorvoert ten opzichte van de eerste aanbesteding, zetten het streven van Omnibuzz naar uniformiteit onder druk en kunnen

in de weg staan aan handhaving van het solidariteitsprincipe zoals de in de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten dat hanteren.

De hiervoor genoemde redenen leiden ertoe dat Omnibuzz zich naar het oordeel van onze aanbestedingsjurist gerechtvaardigd op het standpunt kan stellen dat zij op dit moment behoefte heeft aan het inkopen van Jeugdwetvervoer voor de gemeente Weert voor de duur van één jaar (ergo: augustus 2024 – augustus 2025) en de daarmee samenhangende opdracht niet Europees hoeft te worden aanbesteed. Omnibuzz houdt de contractwaarde van die opdracht daarmee niet kunstmatig laag met het oogmerk te ontsnappen aan een eventuele verplichting tot het houden van een Europese aanbestedingsprocedure.

Het wegzetten van het jeugdwetvervoer voor de duur van 1 jaar geeft ons de tijd om separaat een aanbesteding, liefst met meerdere gemeenten samen, voor te bereiden. Een dergelijke opdracht kan alleen door middel van een Europese aanbestedingsprocedure in de markt kan worden gezet. De tijdelijke opdracht van 1 jaar moet meervoudig onderhands worden aanbesteed en die opdracht (dus) niet één op één mag gunnen. Het wegzetten van de uitvoering van het Jeugdwetvervoer ten behoeve van één gemeente als een separate opdracht in de markt, verschaft Omnibuzz de gelegenheid om de inhoud van contractstukken wél volledig toe te snijden op het Jeugdwetvervoer. De ervaringen die Omnibuzz vervolgens opdoet kunnen (zeer) waardevol zijn met het oog op de organisatie van een Europese aanbestedingsprocedure voor het Jeugdwetvervoer ten behoeve diverse gemeenten een jaar later.

In het geval dat meerdere gemeenten van Midden-Limburg het Jeugdwetvervoer vanaf 1 augustus 2024 bij Omnibuzz willen onderbrengen vragen wij van elke gemeente een separate opdracht. Om zoveel mogelijk te voorkomen dat de inkoop van Jeugdwetvervoer door Omnibuzz ten behoeve van deze gemeenten in aanbestedingsrechtelijke zin als één opdracht moet worden gezien (met een contractwaarde die het Europese drempelbedrag voor diensten overstijgt, zelfs als deze slechts voor één jaar in de markt wordt gezet), is het o.a. van belang dat deze gemeenten niet gezamenlijk één opdracht aan Omnibuzz verstrekken (maar ieder afzonderlijk) en opdrachtverstrekking door de ene gemeente niet afhankelijk is van of van invloed is op opdrachtverstrekking door de andere gemeente.

Let wel, indien wij de opdracht ontvangen om het jeugdwetvervoer langdurig wet te zetten, zullen wij dus eerst voor 1 jaar meervoudig onderhands aanbesteden en in de loop van dat contract de Europese aanbesteding op de markt zetten. In de procedure van de Europese aanbesteding zullen wij ook gemeente Roermond en Nederweert betrekken, om te proberen dit vervoer gezamenlijk aan te besteden.

Meervoudig onderhandse procedure

Bij meervoudig onderhands aanbesteden nodigt de aanbestedende dienst (Omnibuzz) op basis van objectieve criteria een aantal (minimaal 3 en maximaal 5) vervoerders uit om een offerte in te dienen op basis van een door hem vervaardigd beschrijvend document of bestek met daarin alle relevante informatie. Omnibuzz dient te kunnen motiveren waarom specifiek deze ondernemingen zijn uitgenodigd om een offerte uit te brengen.

Er gelden geen voorschriften tot openbare bekendmaking of voorschriften voor de duur van termijnen. Daarna wordt de opdracht gegund aan de aanbieder die de economisch meest voordelige inschrijving doet. Er bestaat in principe geen ruimte tot onderhandelen. Bij een onderhandse procedure of een procedure met aankondiging op nationaal niveau kunnen kortere termijnen gehanteerd worden dan de verplichte Europese minimumtermijnen. De termijnen moeten wel redelijk zijn. Wat redelijk is, hangt af van de bijzondere kenmerken van de opdracht. De complexiteit van de opdracht bepaalt hoeveel tijd een inschrijver nodig heeft om een inschrijving te doen. De Europese minimumtermijnen gelden in ieder geval als redelijk. Indien er bijvoorbeeld hoge duurzaamheidseisen worden gesteld dienen wij de vervoerder een langere implementatietijd te gunnen. In deze opdracht is er amper tot geen sprake van extra aanschaf voertuigen en of betrekken extra chauffeurs en kunnen wij de termijnen verkorten. Bij een onderhandse procedure is een aankondiging op Tendered niet verplicht.

Voordelen van meervoudig onderhands aanbesteden zijn:

- korte procedure;
- lage procedurekosten;
- eigen ervaringen met de leverancier kunnen betrokken worden bij de keuze van de uit te nodigen aanbieders;

- veel vrijheid bij het inrichten van de procedure;

Een nadeel kan zijn dat er een andere vervoerder dan de huidige vervoerder de opdracht gegund krijgt waardoor er eventueel een wisseling bij de jeugdige zal zijn in vervoerder. In overleg met Omnibuzz kan dan bekeken worden of deze jeugdige overgedragen zal worden naar de nieuwe vervoerder of de huidige opdracht nog uitdient bij de huidige vervoerder onder het contract van gemeente.

Gemeente indiceert immers, of in dit geval de consultant van CJG, en verstrekt Omnibuzz de opdracht om de rit uit te voeren. Omnibuzz heeft geen rol in het indiceren oftewel beschikken van jeugdigen.

Waarom Omnibuzz

Momenteel regelen gemeente Weert, Maasgouw en gemeente Echt-Susteren hun eigen jeugdwetvervoer. We merken bij Omnibuzz dat we van diverse gemeenten steeds meer vervoersvragen krijgen los van het huidige Wmo vervoer.

Landelijk zien we steeds meer behoefte is aan het ontschoten van het doelgroepen vervoer. Het meer en meer samenvoegen van de vervoersgroepen bij dezelfde regiecentrale. Dit heeft namelijk een aantal voordelen. Het vervoer kan efficiënter ingeregeld worden waardoor er meer stabiliteit in het vervoer ontstaat en diverse vervoersvormen elkaar niet dwarsbomen maar juist versterken. Immers worden nu alle losse vervoersvormen ook grotendeels weggereden door dezelfde vervoerders als de gecontracteerde vervoerders van het Wmo doelgroepen vervoer. Dat betekent dat we bij de vervoerders die rijden voor zowel Wmo in dit geval het jeugdwetvervoer in de structurele gesprekken kunnen bepreken. Alle actuele thema's en eventuele knelpunten hoeven dan door de vervoerder maar met één partij besproken te worden. Tevens kan Omnibuzz integrale afspraken maken op het gebied van jeugdwetvervoer als zowel Wmo doelgroepenvervoer waardoor het wagenpark en de beschikbare chauffeurs optimaal benut worden. Maximale capaciteit kan op deze manier op elkaar afgestemd worden wat een positief effect heeft op het tijdig vervoeren van de reizigersgroepen.

Niet geheel onbelangrijk is het feit dat we willen benadrukken dat wij geen commercieel bedrijf zijn.

We zijn een gemeenschappelijke regeling op basis van de wet gemeenschappelijke regelingen. Hiermee is Omnibuzz een volledige overheidsorganisatie, we volgen de Cao Wsgo (=identiek aan Cao gemeenten). En het bestuurlijk construct is afgedekt in een gemeenschappelijke regeling.

Actuele thema's welke pleiten voor een gemeenschappelijke aanpak:

Personeelstekort

Momenteel kampen veel sectoren met problemen bij het vinden van het juiste personeel. Er is een tekort aan geschikt personeel, een situatie die ook door alle bedrijven die rijden voor Omnibuzz wordt gesignaleerd. Sinds het voorjaar van 2022 wordt hier gezamenlijk actie op uitgevoerd door Omnibuzz en de bedrijven. Dit heeft geleid tot een grotere aanwas van nieuw personeel, maar het evenwicht is fragiel. Momenteel zijn juist in de percelen Roermond en Venlo de problemen het grootst, er is een tekort van 25 chauffeurs, 66% hiervan in het perceel Roermond, 34 % in Venlo en omgeving. Juist het gemeenschappelijk aanpakken van dit probleem zou een van de redenen moeten zijn voor de samenwerking. Immers het personeelstekort speelt niet alleen bij wmo doelgroepen vervoer immers ook bij het leerlingenvervoer en het jeugdwetvervoer. Omdat Omnibuzz hierin heel actief met vervoerder samenwerkt en meedenkt zien we dat we dit bij de Wmo onder controle hebben, deze aanpak kan echter ook gebruikt worden voor het overige vervoer waardoor het alleen maar meer draagkracht krijgt.

Verduurzaming

Landelijk is er grote aandacht voor het verduurzamen van al het vervoer. In het bestuursakkoord Zero emissie doelgroepenvervoer is bepaald dat al het doelgroepenvervoer in 2025 zero emissie zal moeten plaatsvinden. Alhoewel het duidelijk is dat deze doelstelling t.a.v. met name de busjes niet gehaald gaat worden, is het samenwerken op dit thema van belang. Het vereist samenwerking op het gebied van de inzet van rijdend materieel en de inrichting ervan als ook een gezamenlijke visie op de laadinfrastructuur. Omnibuzz voert momenteel de gesprekken met de Rijksdienst voor ondernemend Nederland om hier tot een juiste invulling te komen. Indien wij niet alleen voor de uitvoering Wmo vervoer aan zet zijn maar ook voor andere vervoersvormen heeft dit juist een versterkende werking. Het gaat over een groter wagenpark waardoor wij een grotere stem hebben in overleggen met o.a. de provincie.

Per 2035 zal de productie van alle dieselveertuigen stoppen, alhoewel dit nog ver weg lijkt, is het zaak om in de komende jaren stappen te maken in de verduurzaming en de aanleg van de laadinfrastructuur om zorg te dragen dat dit ook gerealiseerd gaat worden.

Dagdagelijks werk

Om meer inzicht te verschaffen in de dagdagelijkse werkzaamheden van Omnibuzz volgt hieronder een korte opsomming van taken en een korte toelichting:

- Relatiebeheer

Voor het Wmo-vervoer beheert Omnibuzz de gegevens van 39.000 klanten. Na indicatiestelling door de afzonderlijke gemeenten ontvangen wij de voor het vervoer benodigde gegevens. Hiertoe hebben wij diverse processen ingericht om deze informatiestroom te ontvangen, te controleren en te verrijken. Op basis van deze gegevens kunnen klanten via diverse manieren hun ritten boeken. Na boeking zorgen wij ervoor dat de taxibedrijven de juiste gegevens ontvangen om de klant te vervoeren. Na afloop van de rit ontvangen wij de relevante data om de kwaliteitscontrole op alle ritten te kunnen uitvoeren. Wij verzorgen de klachtafname en afhandeling en voeren een dagelijks klanttevredenheidsonderzoek uit.

Momenteel zijn we in het kader van de aanbesteding leerlingen vervoer Midden Limburg bezig met het inregelen van concrete processen voor het leerlingenvervoer Midden-Limburg.

- Contractmanagement

Omnibuzz is namens de 30 deelnemende gemeenten de contractpartij voor de diverse vervoerders. Naast de kwaliteitscontrole (o.a. tijdigheid rituitvoering, juistheid inzet voertuigen) houden wij periodiek een overleg met elke vervoerder waarbij de prestaties worden besproken, afwijkingen in kwaliteit en klachten aan de orde komen en waarbij ook van de zijde van de vervoerder issues besproken kunnen worden (o.a. concrete vervoersproblemen met individuele klanten, problemen in beschikbaarheid voertuigen en chauffeurs, de toepassing van de index). Kenmerkend in deze aanpak is dat wij uitgaan van samenwerking, zowel tussen Omnibuzz en vervoerder als tussen vervoerders onderling. We staan immers gezamenlijk voor dezelfde vraagstelling. Wij dragen zorg voor de aanbestedingskalender en zorgen ervoor dat gemeenten tijdig betrokken zijn bij besluitvorming over het vervolg.

- Financieel beheer

Omnibuzz regelt voor gemeenten alle zaken m.b.t. de financiële uitvoering van het vervoer. Alle facturen van vervoerders worden door Omnibuzz gecontroleerd alvorens tot betaling wordt overgegaan. Omnibuzz verzorgt de berekening van de bonus/malus in het kader van de Wmo en vanaf 1-8-2024 ook voor een zestal gemeenten leerlingenvervoer en de incasso danwel uitbetaling hiervan. Ook de inning en afdracht van de klantbijdrage Wmo geschiedt via Omnibuzz. Wij stellen hiervoor een eigen begroting op die conform de wettelijke cyclus wordt voorgelegd en besproken met de gemeenteraden. Na goedkeuring vindt bevoorschotting van Omnibuzz via de gemeenten plaats. Er vindt maandelijks en per kwartaal een rapportage plaats richting gemeenten op realisatie.

- Advisering gemeenten

Het vervoer van klanten is voor Omnibuzz een hoofdtaak, hierdoor hebben we zeer veel kennis op dit gebied van vervoer ontwikkeld en zijn we een kenniscentrum geworden voor gemeenten. Gemeenten krijgen van Omnibuzz gevraagd en ongevraagd advies. Of gemeenten hierdoor hun eigen beleid willen aanpassen, is een eigen keuze van gemeenten, Omnibuzz is een uitvoeringsinstantie, gemeenten bepalen zelf het beleid. Omnibuzz houdt regionale, provinciale en landelijke ontwikkelingen in de gaten. We hebben hiertoe ook regelmatig overleg met (belangen)organisaties, landelijke overheden maar ook vergelijkbare regio's, daar waar nodig worden gemeenten van advies voorzien.

- Monitoring en benchmarken

Omnibuzz verzamelt alle data van alle ritten die gemaakt worden. Deze data wordt geanalyseerd en ter beschikking gesteld aan gemeenten in een afgesproken format. Gemeenten kunnen hierbij hun eigen vervoer monitoren en ook benchmarken met vergelijkbare gemeenten.

- Communicatie en voorlichting

Op basis van afspraken in de dienstverleningsovereenkomst dragen wij zorgen voor de inrichting van de communicatie en voorlichting richting de klanten en hun netwerk.

- Bestuurlijk

Omnibuzz draagt zorg voor het secretariaat van alle bestuursvergaderingen (DB en AB) alsmede voor de ambtelijke voorbereidings overleggen (coördinatorenoverleg en commissie van advies). Alle activiteiten zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met bijbehorende verwerkersovereenkomst.

Financieel

- Implementatiekosten

De implementatiekosten welke de gemeente Nederweert en Roermond hebben gemaakt, met name voor de systeeminrichting, zullen herverdeeld worden over alle gemeenten, inclusief de instromende gemeenten. In de praktijk zou dit betekenen dat rond de 10.000 EURO investeringen uit het verleden wordt herverdeeld over de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Nederweert, Roermond en Weert op basis van de verdeelsleutel inwoners per gemeente.

- Interne doorbelasting

De reguliere indirecte vervoerskosten en overheadkosten zullen naar rato van verbruik doorbelast worden vanuit de WMO administratie aan de GGZ administratie. De verdeelsleutel voor deze doorbelasting betreft ritten voor de indirecte vervoerskosten en pashouders voor de overheadkosten. De richtbedragen hiervoor zijn:

- Per rit wordt rond de 3 EURO indirecte vervoerskosten doorbelast;
- Per pashouder wordt jaarlijkse rond de 80 EURO overheadkosten doorbelast.

De toelichting op de splitsing indirecte vervoerskosten en overheadkosten wordt verder uitgewerkt in de begroting van Omnibuzz.

- Systematiek financiële afwikkeling

Gemeenten: Voorafgaand aan ieder kwartaal zal een voorschotfactuur richting de gemeenten verstuurd worden. Het factuurbedrag bedraagt 25% van de begroting, welke wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van Omnibuzz. Gezien het feit dat de opdrachtverstrekking plaatsvindt, na het opstellen van de begroting, zal in 2024 eenmalig van deze systematiek afgeweken worden. Omnibuzz zal in Q3 2024 en Q4 2024 de voorschotfacturen doen toekomen aan de gemeenten. Na afloop van het boekjaar, zal in april 2025 de jaarrekening 2024 met de gemeenten gedeeld worden waarin ook het bedrag van de eindafrekening benoemd wordt. Deze eindafrekening zal plaatsvinden na vaststelling van de jaarrekening 2024 door het algemeen bestuur in juli 2025. Daarbij dient opgemerkt te worden dat Omnibuzz kostenneutraal werkt, wat betekent dat eventuele overschotten terugvloeiën naar de gemeenten en eventuele tekorten aangevuld worden door de gemeenten.

Vervoerders: Omnibuzz zal maandelijks met de gecontracteerde vervoerders de afrekeningen doen en de controle op het vervoer. Deze afrekeningen zullen uiteindelijk in de jaarrekening van Omnibuzz landen.

Omnibuzz zal daarnaast zorgdragen voor de accountantscontrole op voorgaande bevoorschotting, afrekeningen en verdere financiële afwikkeling.

NB:

De directe vervoerskosten zullen bekend worden na het definitief worden van de meervoudig onderhandse gunning.

Indien een gemeente een PO nummer op de facturen wenst, dient dit in de loop van Q2 2024 bekend te zijn bij Omnibuzz.